

Sprawozdanie

z realizacji

**Programu Wspierania Rodziny
w Gminie Siechnice za 2020 rok**

SPIS TREŚCI

1.	Wstęp	str. 2
2.	Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny	str. 2
3.	Działania na rzecz przeciwdziałania bezrobociu	str. 12
4.	Zapobieganie uzależnieniom dzieci, młodzieży	str. 12
5.	Wsparcie w zakresie poradnictwa specjalistycznego	str. 14
5.	Praca Asystenta Rodziny	str. 15
6.	Pobyt dziecka w pieczy zastępczej	str. 19
8.	Współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej	str. 20
9.	Sprawozdanie finansowe	str. 21

Wstęp

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2020 r. poz. 821 ze zmianami) obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz organach administracji rządowej. Obowiązek ten realizowany jest we współpracy ze środowiskami lokalnymi, instytucjami oświatowymi, sądami, policją, organizacjami społecznymi. Ważne jest, aby wsparcie potrzebującym rodzinom udzielone było dostatecznie wcześnie, by eliminować sytuacje, gdy dziecko musi opuścić rodzinę biologiczną.

W 2017 roku został opracowany i wdrożony trzyletni Program Wspierania Rodziny dla Gminy Siechnice na lata 2018-2020, w którym zaplanowane zostały działania zmierzające do wsparcia rodzin mających trudności w należyтым wypełnianiu swoich funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Szczegółowy opis zadań realizowanych w 2020 roku w ramach Programu.

1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny

W 2020 r. system pomocy społecznej objął wsparciem **209** rodzin składających się z **371** osób. Analizując liczbę osób, którym przyznano świadczenia pomocy społecznej w odniesieniu do liczby mieszkańców, przyjąć należy, iż wsparciem zostało objętych **1,63%** społeczności lokalnej. Liczba rodzin pobierających świadczenie z programu „Rodzina 500 plus” oraz programu „Dobry Start” – było to odpowiednio – **17,93%** i **15,64%** społeczności Gminy Siechnice.

1) Wsparcie finansowe, rzeczowe oraz usługi

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1876 ze zmianami) wspierał osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwiał życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. W ramach realizowanych zadań przyznawana była pomoc w **formie pieniężnej, świadczeń rzeczowych oraz usług.**

Pomoc pieniężna była przeznaczona na zakup żywności, odzieży i obuwia, środków czystości, opału, leków, wyposażenia w podstawowy sprzęt AGD. Finansowane były również koszty leczenia u specjalistów, opłaty mieszkaniowe i przejazdy środkami komunikacji zbiorowej. Rodziny korzystały także z dożywiania dla dzieci w przedszkolach, szkołach oraz placówkach oświatowych położonych poza terenem gminy (Ośrodki Szkolno-Wychowawcze).

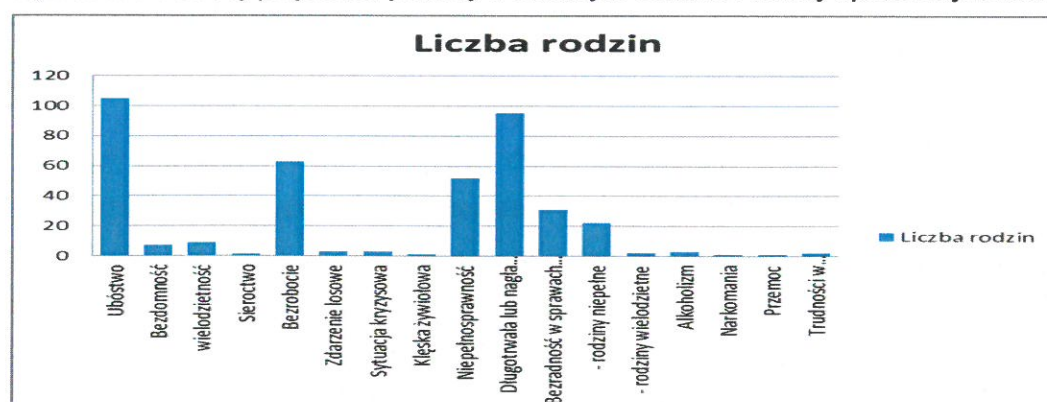
Pomoc najczęściej przyznawana była z powodu ubóstwa i bezrobocia. Pracownicy socjalni prowadzili również pracę socjalną z rodzinami, które samodzielnie nie potrafią przezwyciężyć trudnej sytuacji życiowej.

Tabela 1. Powody przyznania pomocy w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Siechnicach w 2020r.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	W tym na wsi	Liczba osób w rodzinie
Ogółem	209	156	371
Ubóstwo	105	78	180
Bezdomność	7	3	7
Potrzeba ochrony macierzyństwa w tym wielodzietność:	18	14	75
Sieroctwo	9	6	1
	1	0	1
Bezrobocie	63	47	104
Zdarzenie losowe	3	2	9
Sytuacja kryzysowa	3	1	5
Kłęska żywiołowa	1	1	2
Niepełnosprawność	52	45	82
Długotrwała lub nagła choroba	95	76	160
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenie gospodarstwa domowego w tym:	31	24	86
- rodziny niepełne	22	17	54
- rodziny wielodzietne	2	1	11
Alkoholizm	3	3	3
Przemoc	1	1	4
Narkomania	1	0	2
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	2	0	2

Źródło: Na podstawie sprawozdań GOPS

Wykres nr 1. Powody przyznania pomocy w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Siechnicach w 2020

2) Stypendium szkole i zasiłek szkolny

Stypendium szkolne może otrzymać uczeń/słuchacz znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe.

Stypendium szkolne przysługuje:

- uczniom szkół publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych dla młodzieży i dla dorosłych oraz słuchaczom publicznych kolegiów nauczycielskich, nauczycielskich kolegiów języków obcych i kolegiów pracowników służb społecznych – do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia;
- wychowankom publicznych i niepublicznych ośrodków umożliwiających dzieciom i młodzieży upośledzonym w stopniu głębokim, a także dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym z niepełnosprawnościami sprzężonymi realizację odpowiednio obowiązku szkolnego i obowiązku nauki – do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki;
- uczniom szkół niepublicznych nie posiadających uprawnień szkół publicznych dla młodzieży i dla dorosłych – do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki;
- słuchaczom niepublicznych kolegiów nauczycielskich i nauczycielskich kolegiów języków obcych – do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia.

Miesięczny dochód uprawniający do ubiegania się o przyznanie stypendium szkolnego **nie może być większy niż 528 zł netto na osobę w rodzinie ucznia.**

Zasiłek szkolny może być przyznany w formie świadczenia pieniężnego na pokrycie wydatków związanych z procesem edukacyjnym lub w formie pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym. Zasiłek szkolny realizowany jest poprzez zwrot poniesionych na cele edukacyjne wydatków, po ich udokumentowaniu. Wysokość zasiłku szkolnego nie może przekroczyć jednorazowo kwoty stanowiącej pięciokrotność kwoty, o której mowa w art. 6 ust. 2 pkt. 2 Ustawy o świadczeniach rodzinnych. Wysokość zasiłku szkolnego ustala się w każdej sprawie indywidualnie kierując się rodzajem i skutkiem zdarzenia. Do wniosku o zasiłek szkolny należy dołączyć dokumenty potwierdzające wystąpienie zdarzenia będącego podstawą wnioskowania o zasiłek szkolny. Do wniosku nie należy załączać zaświadczeń o wysokości dochodów.

Zasiłek szkolny może być przyznany w przypadku:

- 1) śmierci rodzica lub prawnego opiekuna,
- 2) klęski żywiołowej,
- 3) wydatków związanych z długotrwałą chorobą (ucznia, czy w rodzinie),
- 4) innych, szczególnych okoliczności.

Tabela 2. Stypendia szkolne i zasiłki szkolne przyznane w w 2020 r.

Ilość rodzin ubiegających się o stypendium	32
Ilość rodzin, która otrzymała stypendia	21
Ilość wypłaconych świadczeń	35
Ilość przyznanych zasiłków szkolnych	1

Źródło: Na podstawie sprawozdań GOPS

3) Dożywianie

Ośrodek realizował również wieloletni program rządowy „Posiłek w szkole i w domu” w zakresie dożywiania dzieci w szkołach i przedszkolach oraz zapewnienia posiłku osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji bytowej. Kryterium dochodowe uprawniające do skorzystania ze wsparcia wynosi 150% kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej (dla osoby samotnej: 701 zł x 150% = 1051,50 zł; dla osoby w rodzinie: 528 zł x 150% = 792 zł). W ramach programu dzieci ze szkół i przedszkoli na terenie gminy oraz dzieci i młodzież ucząca się w szkołach poza terenem gminy mogła spożywać ciepły posiłek (obiad). W 2020 roku z takiej możliwości skorzystało 6 dzieci (2 z Radwanic i 4 z Żernik Wrocławskich).

Ponadto Ośrodek od 2015 r. w ramach wsparcia dla osób zwracających się o pomoc zapewnia ciepły posiłek (pełen obiad) z dowozem do domu przez firmę cateringową. W ten sposób zabezpieczamy podstawową potrzebę życiową.

Tabela3. Pomoc przyznana w ramach Programu „Posiłek w szkole i w domu” przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach w 2020 r.

Rodzaj świadczenia	Liczba osób, którym przyznano świadczenie	Liczba decyzji	Liczba świadczeń	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Dożywianie dzieci w szkołach	6		248	3	10
Dożywianie w formie ciepłego posiłku (pełen obiad) z dowozem do domu	22		3 655	20	22

Źródło: Na podstawie sprawozdań GOPS

4) Świadczenia Rodzinne, Opiekuńcze i Alimentacyjne

Świadczenia rodzinne są przyznawane na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach realizuje zadania w zakresie świadczeń rodzinnych jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej. Świadczeniami rodzinnymi są:

- 1) zasiłki rodzinne oraz dodatki do zasiłków rodzinnych,
- 2) świadczenia opiekuńcze,
- 3) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka.

Zasiłek rodzinny ma na celu częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka. Prawo do zasiłku rodzinnego i dodatku do zasiłki przysługuje: rodzicom lub opiekunom osoby uczącej się,

jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza 674 zł, a w przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności - dochód nie przekraczający 764 zł.

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki:

- a. z tytułu urodzenia dziecka,
- b. opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
- c. samotnego wychowywania dziecka,
- d. wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
- e. kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
- f. rozpoczęcia roku szkolnego,
- g. podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.

Do świadczeń opiekuńczych zaliczamy:

- a. zasiłek pielęgnacyjny,
- b. specjalny zasiłek pielęgnacyjny,
- c. świadczenie pielęgnacyjne,
- d. dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka

Jednorazowa zapomoga przysługuje rodzicowi lub opiekunowi prawnemu niezależnie od dochodów.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje dziecku niepełnosprawnemu, osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 r.ż., jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności lub osobie która ukończyła 75 lat.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje rodzicowi lub opiekunowi prawnemu, jeżeli rezygnuje z pracy zarobkowej aby sprawować opiekę nad niepełnosprawnym dzieckiem.

Tabela 4. Rodzaje świadczeń przyznawane w zakresie świadczeń rodzinnych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Siechnicach w 2020 roku

Wyszczególnienie	Liczba świadczeń
Zasiłki rodzinne z dodatkami	7 613
Zasiłki rodzinne	4 801
<i>Dodatki do zasiłków rodzinnych w tym z tytułu:</i>	2 812
urodzenie dziecka	21
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	150
samotnego wychowywania dziecka	294
kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	298
rozpoczęcia roku szkolnego	793
podjęcie przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	605
wychowaniem dziecka w rodzinie wielodzietnej	951

Zasiłki pielęgnacyjne	2 780
Świadczenia pielęgnacyjne	616
Specjalny zasiłek opiekuńczy	76
Świadczenia opiekuńcze	3 472
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	126
Program „Za życiem”	3
RAZEM	11 214

Źródło: Na podstawie sprawozdań GOPS

Ponadto odprowadzane były składki zdrowotne za osoby, którym ustalono uprawnienia do świadczenia pielęgnacyjnego i dodatku do zasiłku z tytułu samotnego wychowywania dziecka.

Tabela 5. Ilość wypłaconych składek w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Siechnicach w 2020 roku

Rodzaj składki	Liczba świadczeń
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	549
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	174

Źródło: Na podstawie sprawozdań GOPS

Wsparcie udzielane jest również rodzinom na podstawie ustawy **"Za życiem"**. Jest to świadczenie w wysokości 4 tys. zł z tytułu urodzenia dziecka z ciężką chorobą lub niepełnosprawnością. Podstawowym warunkiem wypłaty świadczenia jest zaświadczenie lekarskie potwierdzające ciężkie i nieodwracalne upośledzenia albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. W 2020 r. wpłynęło **2 wnioski** (od 2016 wpłynęło 17 wniosków).

Fundusz alimentacyjny stanowi system wspierania osób uprawnionych do alimentów środkami finansowymi z budżetu państwa, wspierając osoby w trudnej sytuacji materialnej z powodu niemożności wyegzekwowania alimentów.

Przysługuje do ukończenia 18 roku życia lub w przypadku gdy dziecko uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia 25 r.ż., w przypadku osób o znacznym stopniu niepełnosprawności- bezterminowo. Od września 2020 r. przysługuje jeśli dochód w rodzinie nie przekracza **900 zł** na osobę (wcześniej była to kwota 800 zł.)

Tabela 6. Świadczenia wypłaconych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Siechnicach w 2020 roku.

Wyszczególnienie	Liczba osób uprawnionych	Liczba świadczeń
Wypłacone świadczenia alimentacyjne	71	897
Liczba dłużników alimentacyjnych	111	

Źródło: Na podstawie sprawozdań GOPS

Program Rodzina 500plus- świadczenie wychowawcze- ma za zadanie pomóc w wychowaniu dzieci poprzez przyznawanie świadczeń wychowawczych. Wypłacane pieniądze mają posłużyć jako częściowe pokrycie kosztów związanych z zaspokojeniem potrzeb życiowych oraz wychowaniem dziecka. Świadczenie wynosi 500 zł /miesiąc. Od dnia 1 lipca 2019 r. świadczenie wychowawcze przysługuje na każde dziecko w rodzinie – nie obowiązuje kryterium dochodowe.

Tabela 7. Liczba wypłacanych świadczeń w ramach Programu Rodzina 500 + w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Siechnicach w 2020 roku

Liczba wniosków ogółem:	<u>4 687</u>
Liczba wypłacanych świadczeń:	73 064
- świadczenia w pełnej wysokości:	<u>71 865</u>
- świadczenia podzielne	512
- świadczenia w ramach koordynacji	687

Źródło: Na podstawie sprawozdań GOPS

Tabela 8. Liczba rodzin według ilości dzieci w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Siechnicach w 2020 roku

Liczba rodzin ogółem	4 067
Liczba rodzin z 1 dzieckiem	2 310
Liczba rodzin z 2 dziećmi	1 499
Liczba rodzin z 3 dziećmi	225
Liczba rodzin z 4 dziećmi	26
Liczba rodzin z 5 dziećmi	4
Liczba rodzin z 6 dziećmi	2
Liczba rodzin z 7 dziećmi	1
	Liczba dzieci wykazana we wnioskach – wszystkich 6 126

Źródło: Na podstawie sprawozdań GOPS

Świadczenie "Dobry Start" przysługuje raz w roku na rozpoczynające rok szkolny dzieci do ukończenia 20 roku życia. Dzieci niepełnosprawne uczące się w szkole otrzymują je do ukończenia przez nie 24 roku życia. Co ważne, rodzina będzie mogła liczyć na wsparcie niezależnie od posiadanego dochodu.

Wnioski o świadczenie są przyjmowane i realizowane przez te same instytucje, które realizują obecnie świadczenie wychowawcze w ramach programu „Rodzina 500+”. Chodzi tu o urząd miasta/gminy, ośrodek pomocy społecznej lub inną jednostkę organizacyjną (np. centrum świadczeń) właściwą dla miejsca zamieszkania rodzica ubiegającego się o wyprawkę na dziecko (w przypadku powiatów świadczenia będą realizowane przez powiatowe centra pomocy rodzinie).

Tabela 9. Liczba dzieci na które przyznane było świadczenie Dobry Start w 2020 r.

Liczba wniosków ogólnie	2 365
Liczba dzieci uczących się w tym:	3 548
w szkole podstawowej	2 689
w szkole ponadpodstawowej	784
w dotychczasowym gimnazjum	50
w szkole artystycznej	14
w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym	8
w ośrodku rewalidacyjno-wychowawczym	3

Źródło: Na podstawie sprawozdań GOPS

5) Karta Dużej Rodziny

Według powszechnie przyjętej definicji za rodzinę wielodzietną uważamy rodziców z co najmniej trojgiem dzieci. Takie założenie przyjął również rząd, wprowadzając w czerwcu 2014 r. program dla rodzin wielodzietnych - ogólnopolską Kartę Dużej Rodziny. Ma ona na celu umożliwienie rodzinom „3+” uczestniczenia w życiu kulturalnym, korzystania z oferty rekreacyjnej czy zniżek na różne środki transportu. Posługując się specjalnymi kartami, członkowie rodzin z przynajmniej trojgiem dzieci mogą kupić ulgowe bilety do muzeów, obiektów zabytkowych, korzystać ze zniżek w ośrodkach wypoczynkowych, środkach komunikacji miejskiej czy w PKP.

Na podstawie danych, jakimi dysponuje GOPS, z pomocy korzysta 209 rodzin rocznie (ok. 2% mieszkańców Gminy). Spośród nich ok. 20 % stanowią rodziny składające się z co najmniej 4 członków. Prawie co 8 rodzina ma 5 lub więcej członków – najwięcej jest rodzin z dwojgiem dzieci. Jest to zaledwie niewielka część populacji naszej Gminy, ale pozwala formułować wnioski odnoszące się do wszystkich mieszkańców. Mając na uwadze fakt, iż liczba ludności w Gminie stale wzrasta, a wśród nowych mieszkańców znajdują się także rodziny „3+”, należy podjąć działania zmierzające do ich wspierania i umożliwienia pełnego uczestnictwa w życiu społecznym i kulturalnym. Oprócz wsparcia finansowego na zakup żywności, odzieży, podręczników, rodziny te potrzebują wsparcia w postaci ulg podatkowych, na przejazdy komunikacją zbiorową, zajęcia pozalekcyjne czy organizacji czasu wolnego.

Na dzień 31.12.2020 r. do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wpłynęły **104 wnioski** rodzin o wydanie Karty Dużej Rodziny, łącznie **364 osoby** otrzymały Kartę (166 dorosłych i 198 dzieci).

Tabela 10. Osoby korzystające z Karty Dużej Rodziny z terenu Gminy Siechnice w 2020 r.

Status osoby	Ilość osób
dorośle	166
dzieci	198
Razem	364

Źródło: Na podstawie sprawozdań GOPS

6) Opieka wytchnieniowa

W 2020 r. Gmina Siechnice po raz pierwszy przystąpiła do Programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa- Pobył dzienny”.

Celem projektu było zwiększenie dostępności usługi opieki wytchnieniowej poprzez wsparcie członków rodzin i opiekunów lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz orzeczeniami równoważnymi.

Zgodnie z założeniami programu usługi opieki wytchnieniowej świadczone były przez asystentów osobistych osób niepełnosprawnych, w miejscu zamieszkania osoby z niepełnosprawnością, w ramach pobytu dziennego, w godzinach między 6.00 a 22.00, od poniedziałku do niedzieli. Liczba przyznanych godzin wsparcia zależała od potrzeb potencjalnych beneficjentów oraz od możliwości organizacyjnych (realna możliwość świadczenia usług w wymaganym wymiarze i w trybie).

W związku z brakiem zasobów kadrowych posiadających kwalifikacje do świadczenia usług gmina postanowiła w drodze konkursu powierzyć zadania organizacji pozarządowej mającej już doświadczenie w realizacji tego rodzaju usług na rzecz osób z niepełnosprawnością. Umowa podpisana została z Fundacją Imago.

Projekt przewidywał uczestnictwo 10 osób (5 dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności i 5 osób dorosłych z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz orzeczeniami równoważnymi) w wymiarze 1200 godzin (120 godzin opieki nad 1 dzieckiem/osobą niepełnosprawną).

Niestety w związku z rozwojem pandemii COVID 19 realizacja zadania była bardzo utrudniona. Pierwszym z powodów trudności był problem z rekrutacją kadry – asystentów, do realizacji zadania w terenie. Drugi powód to obawa rodzin osób niepełnosprawnych przez zakażenie koronawirusem. Osoby z niepełnosprawnościami są szczególnie narażone na zakażenia wirusem SARS-CoV-2. Wiele z tych osób ma choroby przewlekłe.

W okresie od października do grudnia 2020 r. udało się zrealizować **174 godzin dla 3 osób** (z czego tylko w przypadku jednej w pełnym wymiarze tj. 120 godzin, u pozostałych dwóch osób w liczbie 2 godzin i 52 godzin). Usługi świadczyło **3 opiekunów**.

2. Działania na rzecz przeciwdziałania bezrobociu

Aktywizacja zawodowa i społeczna to ważny element pracy służb społecznych. Brak zatrudnienia, praca dorywcza, niskie kwalifikacje zawodowe bardzo często są powodem problemów w rodzinach.

Jednym z ważniejszych zadań w pomocy środowiskowej realizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej jest praca socjalna wobec osób nieaktywnych zawodowo, z niskimi kwalifikacjami zawodowymi, z ograniczoną motywacją do zmiany. Praca socjalna skupia się na rozwiązywaniu problemów osób i rodzin, poprzez motywowanie do samodzielnego działania i asystowanie w rozwiązywaniu problemów. Skierowana jest na przywrócenie zdolności osób do nabycia umiejętności aktywnego poszukiwania pracy, utrzymania pracy, przekwalifikowania i udziału w szkoleniach i kursach.

Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny, czyli umowę dwustronną zawieraną przez pracownika socjalnego z podopiecznym w celu znalezienia najlepszego rozwiązania dla trudnej sytuacji życiowej klienta. Określa on uprawnienia i zobowiązania stron, w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej podopiecznego. Bardzo często przyznanie pomocy uwarunkowane jest od zawarcia kontraktu socjalnego, w której podopieczny zobowiązuje się do poszukiwania pracy, a Ośrodek wspiera go w tym trudnym, przejściowym czasie finansowo. Bywają sytuacje kiedy kontrakt jest zobowiązaniem do podjęcia leczenia odwykowego.

W 2020 roku aż 63 osoby korzystały z pomocy z tytułu bezrobocia. Pracownicy Działu Pomocy Środowiskowej podejmowali działania aktywizacyjne wobec osób bezrobotnych, korzystających ze świadczeń pieniężnych. Narzędziem do tego wykorzystywanym był właśnie kontrakt socjalny. W 2020 r. zawarto **11 kontraktów socjalnym**, którymi objęto 10 rodzin (14 osób w rodzinach).

Ponadto zarówno pracownicy socjalni jak i asystenci rodziny skutecznie motywowali do poszukiwania pracy pomagając pisać dokumentację rekrutacyjną, wyszukiwać oferty pracy w internecie, a także kontaktując się bezpośrednio z pracodawcami na terenie gminy.

Z uwagi na pandemię rynek pracy bardzo ograniczył nowe zatrudnienia. Przybyło też osób, które utraciły źródło utrzymania (umowy zlecenia, działalność gospodarcza, prace dorywcze).

3. Zapobieganie uzależnieniom dzieci, młodzieży

Mówiąc o uzależnieniach mamy na myśli uzależnienia od alkoholu, środków psychoaktywnych. Jednak w ostatnim czasie zdecydowanie wiodącym problemem jaki dotyczy dzieci i młodzieży jest uzależnienie od komputera i telefonów. To zaś generuje inne problemy m.in. przemoc rówieśniczą, problemy z nauką, zaburzenia osobowości. Działania instytucji mogą być ukierunkowane na pracę z rodzicami. W wielu przypadkach szkoła

podejmuje pracę z dzieckiem w zakresie wsparcia pedagoga, psychologa i wychowawców. W ramach posiadanych środków profilaktycznych od wielu lat wspieramy jednostki oświatowe na terenie gminy poprzez realizację programów rekomendowanych dla dzieci i młodzieży, rodziców oraz kadrę pedagogiczną.

W 2020 r. realizowany był na terenie placówek oświatowych **1** program rekomendowany przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Instytut Psychiatrii i Neurologii Uniwersytetu Warszawskiego, pod nazwą „**Archipelag Skarbów**”. W związku z pandemią i zamknięciem szkół program zrealizowany został wyłącznie w jednej szkole i uczestniczyło w nim **76** uczniów.

Ponad to zrealizowano szkolenia autorskie:

- Program „*Bądź Sobą*”, w którym uczestniczyło:
 - **ok. 200** uczniów;
- warsztaty dla mediatorów rówieśniczych – **176** uczniów;
- szkolenie dla nauczycieli „Prawda i fałsz w zaburzeniach psychiatrycznych u dzieci i młodzieży szkolnej. Jak pracować z dzieckiem dotkniętym chorobą. Depresja, trauma i zaburzenia adaptacyjne u dzieci i młodzieży. – uczestniczyły **241** osób;
- szkolenie dla nauczycieli „Proceduralne aspekty działań kadry placówek oświatowych, w sytuacjach kryzysowych związanych z zachowaniem uczniów w szkole” – **241** osób;
- Funkcjonariusze Komisariatu Policji w Siechnicach przeprowadzili **4** prelekcje w ramach programu „*Świadomy Junior*” w szkołach podstawowych na temat: przemocy rówieśniczej, zagrożeń, dopalaczy, odpowiedzialności prawnej osób nieletnich oraz cyberprzemocy. Podczas spotkań wręczane były ulotki oraz gadżety zakupione ze środków profilaktycznych i przekazane Policji do dystrybucji.

Z uwagi na pandemię koronawirusa SARS – CoV – 2 pomimo zawartych umów nie wszystkie działania i programy zostały zrealizowane.

Ponadto w ramach profilaktyki chcielibyśmy rozwijać zajęcia edukacyjne w świetlicach wiejskich. Organizowanie zajęć pozalekcyjnych jest jedną z form zagospodarowania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży.

W miesiącach styczeń – marzec 2020 r. realizowane były **zajęcia edukacyjne** w świetlicy w Trestnie. Celem zajęć było promowanie zdrowego stylu życia przez uświadomienie czym jest uzależnienie, a także rozwijanie umiejętności manualnych, pasji i zainteresowań. Tematyka zajęć obejmowała problematykę uzależnień behawioralnych, ze szczególnym uwzględnieniem nadużywania komputera, telefonu i Internetu.

Prowadzone były również zajęcia terapeutyczne z udziałem zwierząt (Alpakoterapia), rozwijające empatię u dzieci oraz pracę na emocjach, jako terapię wspomagającą i rozwijającą.

Zajęcia prowadzone były 1 raz w tygodniu w wymiarze 3 godzin.

Uczestniczyło w nich **ok. 20** dzieci.

4. Wsparcie rodzin w zakresie poradnictwa specjalistycznego

Wśród wielu form wsparcia do najskuteczniejszych należy poradnictwo specjalistyczne. Od wielu lat przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej funkcjonuje Punkt Konsultacyjny w ramach którego prowadzone jest poradnictwo psychologiczno - terapeutyczne oraz prawne dla rodzin. W ramach Punktu rodziny mogą uzyskać specjalistyczne porady przyczyniające się do rozwiązania sytuacji kryzysowych w rodzinie. Ponadto 2 przypadkach prowadzona jest terapia: terapia rodzin oraz terapia Biofeedback.

Z porad korzystają również rodziny, z którymi pracuje asystent rodziny, w szczególności w zakresie podniesienia kompetencji rodzicielskich. W Punkcie Konsultacyjnym zatrudnionych jest 3 psychologów oraz 2 radców prawnych. W ramach Punktu Konsultacyjnego prowadzona jest terapia biofeedback dla dzieci i osób z problemami (uzależnień, przemocy, depresji).

Tabela 11. Statystyka udzielonych porad w Punkcie Konsultacyjnym przy tut. Ośrodku Pomocy Społecznej w 2020 roku

Zakres udzielonych porad:	Liczba porad
Osobom z problemem uzależnień (od substancji i behawioralnych)	123
Członkom rodzin osób uzależnionych	85
Pomoc psychologiczna w rozwiązywaniu bieżących problemów życiowych	142
Diagnozowanie i kierowanie do placówek na terapię	5
Inne porady (m. in. dla pracowników GOPS, Policji, problemy wychowawcze)	17
Porady prawne (prawo rodzinne, cywilne, spadkowe, karne, administracyjne, pracy)	99
Razem	471

Źródło: Na podstawie sprawozdań GOPS

Tabela 12. Statystyka prowadzonych terapii w Punkcie Konsultacyjnym w 2020 roku

Terapia:	Liczba osób	Liczba sesji
Terapia rodzin	10	6
Terapia Biofeedback	15	153
RAZEM	25	159

Źródło: Na podstawie sprawozdań GOPS

W ramach swoich działań wynikających m.in. z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, Gmina Siechnice, a w jej imieniu Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, realizuje zadania m.in. budowy systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie tzn. tworzy Zespół Interdyscyplinarny składający się z przedstawicieli instytucji i służb wskazanych w ustawie, mający na celu m.in. realizację procedury „Niebieska Karta” oraz pracę z rodzinami, w których dochodzi do przemocy. Jednym z ważnych elementów systemu jest praca pracowników socjalnych i asystentów rodziny, którzy z racji swoich uprawnień i kompetencji są obligatoryjnie powoływani do grup roboczych, pracujących z konkretnymi rodzinami, w których wystąpiła przemoc. Według danych Ośrodka jako administratora Zespołu Interdyscyplinarnego w 2020 r. prowadzono pracę z 64 rodzinami w ramach procedury „Niebieska Karta”. W rodzinach, w których dochodzi przemocy nieuniknione jest pojawienie się trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych wobec dzieci, w związku z czym pracownicy socjalni i asystenci zobligowani są prowadzić pracę z rodziną.

W czasie pandemii wzrosła liczna wszczętych procedur Niebieskie Karty. W 90% zakładanych Kart były to rodziny z dziećmi. Przemoc stosowana była zarówno wobec współmałżonka/partnera jak i wobec dzieci. Aby powstrzymać zjawisko przemocy pracę podejmowali dzielnicowi, pracownicy socjalni, pedagodzy i kuratorzy sądowi.

Tabela 13. Statystyka udzielonych porad w Punkcie Konsultacyjnym w 2020 roku w związku z podejrzeniem stosowania przemocy w rodzinie:

Zakres udzielonych porad:	Liczba osób	Liczba porad
Osobom dotkniętym przemocą w rodzinie	63	192
Osobom stosującym przemoc w rodzinie	5	11
RAZEM	68	203

Źródło: Na podstawie sprawozdań GOPS

5. Praca Asystenta Rodziny

Rozwijanie systemu wsparcia rodziny jest jednym z zadań własnych gminy w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. W ramach tego zadania Gmina Siechnice zapewnia rodzinom przeżywającym trudności wsparcie w osobie *asystenta rodziny*.

W 2020 r. Ośrodek zatrudniał 3 asystentów rodziny na 2 ½ etatu, którzy prowadzili pracę min. 10 rodzinami każdy. Najczęstszymi problemami w rodzinach, z którymi współpracował asystent było uzależnienia (alkohol, coraz częściej pojawiające się narkotyki, uzależnienia behawioralne) i wiążące się z tym trudności w wypełnianiu przez rodziców opiekunów funkcji opiekuńczo-wychowawczych, ale również niskie kompetencje w zakresie wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych i mały potencjał do podwyższenia tych umiejętności. Asystent

zobowiązany był także do prowadzenia współpracy z rodzinami, z których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej i prowadzi ją w każdym przypadku, w którym rodzina chce podjąć współpracę. Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej jest ostatecznością w sytuacji, kiedy rodziny wykazują się skrajnym brakiem realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Dochodzi do tego najczęściej w przypadku rodzin, w których występuje wielowątkowe problemy, a rodzina nie jest w stanie współpracować z odpowiednimi służbami, w celu zapobieżenia konieczności ograniczenia praw rodzicielskich.

Wsparciem w pracy asystenta rodziny oraz kolejnym elementem systemu wsparcia rodziny jest *rodzina wspierająca*. Zadaniem rodziny wspierającej jest aktywna pomoc w przewyżnianiu trudnych sytuacji w rodzinach tego wymagających. Formy pomocy mogą być bardzo różne, uzależnione od potrzeb oraz współpracy między zainteresowanymi. Dotyczyć one mogą: wskazówek dotyczących sprawowania opieki i wychowania dzieci, kształtowania i wypełniania podstawowych ról społecznych, organizacji czasu rodziny, pomocy w nauce, racjonalnego prowadzenia budżetu domowego oraz prowadzenia gospodarstwa domowego.

W 2020 r. w ramach projektu W rodzinie jest MOC zostało przeszkolone **3 rodziny na rodziny wspierające**, które od 2021 roku podejmą pracę z rodzinami.

W ramach ustawowego obowiązku pracy z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa Ośrodek rozwija obszar pracy socjalnej w tych środowiskach, ze szczególnym uwzględnieniem rodzin nie korzystających z pomocy asystenta rodziny. Dzięki wdrażaniu projektu usprawnień organizacyjnych Sprawnie, profesjonalnie, efektywnie – wdrożenie usprawnień organizacyjnych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Siechnicach, wśród pracowników zajmujących się problematyką pomocy społecznej utworzono zespoły, specjalizujące się zarówno w rodzajach świadczonej pomocy (pomoc finansowa lub inna związana z postępowaniem administracyjnym, pomoc usługowa, praca socjalna), jak i w grupach beneficjentów, którym udzielane jest wsparcie. W ramach prowadzonej pracy socjalnej, monitoringiem sytuacji socjalno-bytowej objęte są wszystkie rodziny korzystające z pomocy społecznej (209 rodzin, które złożyły w 2020 r. wniosek o przyznanie pomocy). Dodatkowo 13 rodzin objętych zostało tzw. „*pogłębioną pracą socjalną*”, prowadzoną przez pracowników Zespołu Pracy Socjalnej, stricte mającą na celu wsparcie rodziny w rozwiązaniu problemów, które utrudniają dążenie do usamodzielnienia i uniezależnienie się od systemu pomocy społecznej. Pracownicy socjalni zobligowani są również do prowadzenia monitoring sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Asystent Rodziny pracuje też z rodzinami ustawy „Za Życiem” czyli rodzinami w których jest dziecko z głębokimi wadami wrodzonymi powodującymi niepełnosprawność. Zadaniem asystenta rodziny w pracy z rodzinami jest wsparcie i towarzyszenie emocjonalne, pomoc w dotarciu do miejsc oraz specjalistów, gdzie rodzina może otrzymać wsparcie, załatwianie spraw w różnych instytucjach w imieniu rodziny na podstawie upoważnienia. Ponadto pomoc rodzinie

w skutecznym przezwyciężaniu trudności w pielęgnacji i wychowaniu dziecka, uzyskaniu wsparcia psychologicznego, uzyskaniu pomocy prawnej, w szczególności w zakresie praw rodzicielskich i uprawnień pracowniczych, w dostępie do rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej.

Asystent pomoże w uzyskaniu informacji na tematy najbardziej doskwierające w pierwszym etapie zmagania się z niepełnosprawnością. Natomiast na podstawie pisemnego upoważnienia będzie mógł załatwiać, w imieniu wnioskodawcy, niektóre ze spraw w różnych instytucjach. W 2020 r. Asystent rodziny pracował z **3 rodzinami** z ustawy „Za życiem”.

Tabela 14. Objęcie wsparciem rodzin przez asystenta rodziny w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Siechnicach w 2020 roku

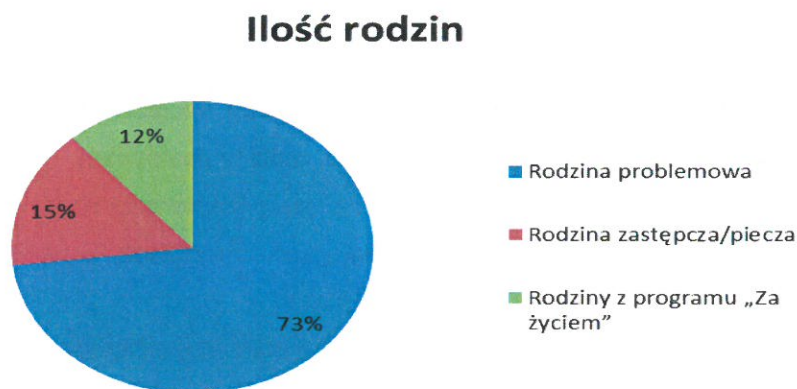
L.p.	Rodzina problemowa/ zastępcza	Ilość rodzin	Ilość osób dorosłych	Ilość dzieci
1.	Rodzina problemowa	19	27	42
2.	Rodzina zastępcza/pieczą	4	5	6
3.	Rodziny z programu „Za życiem”	3	6	6
RAZEM		26	38	54

Źródło: Na podstawie sprawozdań GOPS

Z dniem 31.12.2020 roku asystenci rodziny zakończyli pracę z 11 rodzinami, w tym:

- u 3 rodzin ze względu na osiągnięty efekt współpracy,
- u 2 rodzin ze względu na zmianę metody współpracy,
- u 4 rodzin ze względu na brak efektów współpracy,
- u 2 rodzin ze względu na zmianę miejsca zamieszkania.

Wykres 5. Statystyka pracy z rodziną w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Siechnicach w 2020 roku

W 2020 kontynuowany był projekt „**W rodzinie jest MOC**” dotyczący realizacji usług w zakresie wsparcia rodziny systemu pieczy zastępczej. Wsparcie zaplanowane było dla rodzin osób będących klientami GOPS w Siechnicach mających trudności z wypełnianiem funkcji opiekuńczo-wychowawczych wraz z dziećmi, dla osób przygotowujących się i świadczących usługi na rzecz pieczy zastępczej, w tym kandydatów na rodziny zastępcze, dla rodzin zastępczych z terenu powiatu wrocławskiego oraz wychowanków pieczy zastępczej poniżej 15 roku życia zamieszkujących Gminę Siechnice.

Celem głównym projektu była zmiana sytuacji rodzin oraz systemu pieczy zastępczej na terenie gminy Siechnice i powiatu wrocławskiego **w okresie 01.01.2019 do 31.12.2020 r.**

Wszystkie zaplanowane w projekcie cele zostały osiągnięte poprzez realizację następujących zadań:

1. Rozwój i doskonalenie systemu pieczy zastępczej nad dzieckiem przebywającym poza naturalnym środowiskiem rodzinnym.

Sposób realizacji:

- 1) zapewnienia usług wspierających rodzinę;
 - 2) zapewnienie bezpieczeństwa dziecka w rodzinach przeżywających problemy;
 - 3) przeciwdziałanie zjawisku przemocy i uzależnień;
 - 4) zorganizowanie szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze, oraz dla funkcjonujących rodzin zastępczych w celu zwiększenia kompetencji i umiejętności opiekuńczo – wychowawczych;
 - 5) zapewnienie rodzinom zastępczym, ich podopiecznym oraz usamodzielnianym wychowankom pieczy zastępczej dostępu do specjalistycznej pomocy psychologicznej, prawnej, diagnostyczno – terapeutycznej;
 - 6) zbudowanie pozytywnego wizerunku rodzinnej pieczy zastępczej w środowisku i propagowanie idei rodzicielstwa zastępczego poprzez tworzenie warunków sprzyjających podejmowaniu decyzji o pełnieniu funkcji rodziny zastępczej;
2. Umożliwienie dzieciom powrotu do rodziny naturalnej poprzez współpracę z JST oraz instytucjami pracującymi z rodziną i dzieckiem.

Osiągnięte efekty:

1. Wsparcie 9 istniejących miejsc świadczenia usług społecznych, które będą istniały po zakończeniu projektu (asystentura rodzinna, rodziny zastępcze).
2. Utworzenie 8 nowych miejsc świadczenia usług wspierania rodziny i pieczy zastępczej istniejących po zakończeniu projektu (asystentura rodzinna, konsultacje specjalistyczne, rodziny wspierające, rodziny zastępcze).
3. W ramach działań realizowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach **94 osoby (47 dzieci i 47 dorosłych)** z rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objęto usługami społecznymi, usługami wspierania rodziny i pieczy zastępczej takimi jak:

- 1) interwencja kryzysowa;
- 2) podnoszenie kompetencji i kwalifikacji kadr systemu pieczy zastępczej i wsparcie dla dzieci w pieczy zastępczej;
- 3) poradnictwo specjalistyczne (m.in. psychologiczne, pedagogiczne, prawne) medyczne i mediacje;
- 4) warsztaty kompetencji;
- 5) asystentura rodzinna.

Ponadto dla rodzin mających problemy opiekuńczo-wychowawcze realizowany Program podnoszenia kompetencji rodzicielskich. W miesiącu wrześniu 2020 r. odbyły się warsztaty umiejętności wychowawczych dla rodziców „Akademia Rozwoju Rodziny”. W warsztatach udział brali rodzice, którzy z uwagi na problemy uzależnień i przemocy nienależycie wypełniają swoje funkcje rodzicielskie. Osoby kierowane były przez pracowników socjalnych, dzielnicowych, kuratorów, pedagogów szkolnych. W programie wzięło **udział 12 rodziców**.

Podczas trzydniowych warsztatów rodzice pracowali nad nabywaniem kompetencji do budowania więzi z dzieckiem opartej na wzajemnym szacunku i zaufaniu. Zakres tematyczny warsztatów obejmował m. in. radzenie sobie ze swoimi uczuciami i akceptowanie uczuć dziecka, zachęcanie dziecka do współpracy, wyznaczanie granic, komunikacja oraz rozwiązywanie konfliktów w rodzinie.

Na 2020 r. Asystenci Rodziny zaplanowali również programy edukacyjne w zakresie warsztatów: kulinarnych, zdrowego odżywiania, nauki gotowania zakończone wspólnym gotowaniem. Ponadto warsztaty o seksualności nastolatków i problemach wieku adolescencji. Niestety z uwagi na pandemię zostały one odwołane.

6. Pobyt dziecka w pieczy zastępczej

W sytuacji kiedy rodzina nie podejmuje współpracy z asystentem rodziny bądź gdy zagrożone jest zdrowie i życie dziecka, instytucje pod opieką których przebywa rodzina wnioskuje do sądu rodzinnego o umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej. Dzieci odbierane są również w trybie interwencyjnym.

W pieczy zastępczej do dnia 31.12.2020 r. przebywało łącznie **31 dzieci**, w tym:

- 1) w instytucjonalnej pieczy zastępczej jest umieszczonych 5 dzieci z terenu Gminy Siechnice,
- 2) w rodzinach zastępczych niespokrewnionych – 9 dzieci,
- 3) w rodzinach zastępczych spokrewnionych – 17 dzieci.

Tabela 5. Dzieci umieszczone w pieczy zastępczej z terenu Gminy Siechnice w 2020 r.

Ilość	Rodziny zastępcze spokrewnione	Rodziny zastępcze niespokrewnione	Rodziny zastępcze zawodowe	Placówka opiekuńczo-wychowawcza
Liczba dzieci	17	8	1	5

Źródło: Na podstawie sprawozdań GOPS

Wykres 8. Zestawienie ze względu na rodzaj pieczy zastępczej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Siechnicach w 2020 roku

7. Współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej

W okresie od stycznia do grudnia 2020 r. w pieczy umieszczone było **38 dzieci** w tym zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

1. za 6 - dzieci ponoszone koszty wynosiły 10 % (umieszczone w 2018 roku),
2. za 7 – dzieci ponoszone koszty wynosiły 30% (umieszczone w 2017 roku),
3. za 25 - dzieci ponoszone koszty wynosiły 50% (umieszczone w 2016 roku),

Dzieci obierane były rodzicom w wyniku interwencji policji, kuratora lub pracowników socjalnych i umieszczane w:

- 1) rodzinie zastępczej spokrewnionej (rodzina);
- 2) rodzinnym domu dziecka;
- 3) domu dziecka;
- 4) placówce interwencji kryzysowej.

**Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej w latach 2018-2020 wraz
z % i wartościowym udziałem gminy Siechnice w kosztach pieczy zastępczej**

Rok 2018				Rok 2019				Rok 2020			
Udział gminy Siechnice w kosztach pieczy zastępczej				Udział gminy Siechnice w kosztach pieczy zastępczej				Udział gminy Siechnice w kosztach pieczy zastępczej			
10% kosztów ogółem	30% kosztów ogółem	50% kosztów ogółem	Koszty roczne w zł	10% kosztów ogółem	30% kosztów ogółem	50% kosztów ogółem	Koszty roczne w zł	10% kosztów ogółem	30% kosztów ogółem	50% kosztów ogółem	Koszty roczne w zł
6 dzieci	7 dzieci	25 dzieci	174.947,67	7 dzieci	3 dzieci	27 dzieci	267.073,16	6 dzieci	7 dzieci	25 dzieci	263.319,02

8. Sprawozdanie

**Sprawozdanie finansowe
z realizacji
Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Siechnice w roku 2020**

L.p.	Rodzaj kosztu	Kwota
1.	Koszty zatrudnienia asystenta rodziny 1/2 etatu (2 etaty finansowane były z projektu „W rodzinie jest MOC”)	37.760,78
2.	Koszty administracyjne (podróże służbowe, rozmowy telefoniczne, art. biurowe, wynagrodzenia bezosobowe)	13.395,23
3.	Koszty utrzymania dzieci umieszczonych w pieczy	263.319,02
RAZEM		314.475,03

Koordynator zadań:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Święta Katarzyna, dnia 30.03.2021 r.
miejscowość i data

Z-ca KIEROWNIKA
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Siechnicach
.....
podpis osoby sporządzającej

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Siechnicach
.....
podpis osoby zatwierdzającej